

Polasaí Frithbhulaíochta – Gaelscoil Uí Fhiaich

1. I gcomhréir le riachtanais an Acht Oideachais (Leas) 2000 agus na dtreoirlínte faoi chód iompair a d'eisigh an Bord Náisiúnta um Leas Oideachais tá an beartas frithbhulaíochta seo a leanas glactha ag Bord Bainistíochta Ghaelscoil Uí Fhiaich mar chuid de chód iompair iomlán na scoile. Géilleann an beartas go huile agus go hiomlán do riachtanais *Ghnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile* a foilsíodh i mí Meán Fómhair 2013.

2. Aithníonn an Bord Bainistíochta a thromchúisí atá iompar bulaíochta agus a dhiúltaí a d'fhéadfadh a thionchar a bheith ar dhaltaí, agus geallann an scoil dá réir cloí leis na príomhphrionsabail dea-chleachtas seo a leanas agus iompar bulaíochta á chosc agus á chomhrac.

(A) Cultúr dearfach a bheith i réim sa scoil:

- ina nglactar go fonnmhar le difríocht agus le héagsúlacht agus ina léirítear meas ar chuimsitheacht;
- ina spreagtar daltaí chun iompar bulaíochta a nochtadh agus a phlé i dtimpeallacht neamhbhagrach; agus
- ina gcuirtear caidreamh bunaithe ar mheas chun cinn ar fud phobal na scoile;

(B) **Ceannaireacht éifeachtach**

(C) **Cur chuige scoile uile**

(D) **Tuiscint i bpáirt faoin rud is bulaíocht ann agus faoin tionchar is féidir a bheith aige**

(E) **Feidhmiú straitéisí oideachais agus coiscthe (lena n-áirítear bearta chun feasacht a**

mhúscailt)

- a chothaíonn ionbhá, meas agus athléimneacht sna daltaí; agus
- ina dtéitear i ngleic go sainráite le cibearbhulaíocht agus le bulaíocht bunaithe ar aitheantas, lena n-áirítear bulaíocht homafóbach agus trasfóbach;

(F) **Maoirseacht agus monatóireacht éifeachtach ar dhaltaí**

(G) **Tacaíochtaí don fhoireann**

(H) **Teagmhais bhulaíochta a thaifeadadh agus a imscrúdú ar shlí chomhsheasmhach agus obair leantach a dhéanamh ina dtaobh (lena n-áirítear straitéisí aitheanta idirghabhála a úsáid)**

(I) **Meastóireacht leanúnach ar a éifeachtaí atá an beartas frithbhulaíochta.**

3. I gcomhréir le *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile* seo é an sainmhíniú ar bhulaíocht:

An rud a thuigtear le bulaíocht ná iompar diúltach neamhiarrtha, bíodh sé i bhfoirm iompar briathartha, síceolaíoch nó fisiciúil, a dhéanann duine aonair nó grúpa in aghaidh duine nó daoine eile, agus a dhéantar arís agus arís eile.

Áirítear na cineálacha iompair bhulaíochta seo a leanas ar an sainmhíniú ar bhulaíocht:

- duine a fhágáil as an áireamh d'aon ghnó, gabháil do chúlchaint mhailíseach agus do chineálacha eile caidrimh bhulaíochta idir dhaoine;
- cibearbhulaíocht; agus
- bulaíocht bunaithe ar aitheantas, ar nós bulaíocht homafóbach, bulaíocht chiníoch, bulaíocht bunaithe ar bhallaíocht den Lucht Siúil agus bulaíocht ar dhuine faoi mhíchumas nó ar dhuine a bhfuil riachtanais speisialta oideachais aici/aige.

Ní chuimsíonn an sainmhíniú seo ar bhulaíocht teagmhais aonraithe nó teagmhais aon uaire d'iompar diúltach d'aon turas, lena n-áirítear téacsteachtairacht mhaslach nó goilliúnach aon uaire nó teachtaireachtaí príobháideacha eile agus ba cheart déileáil leo, mar is cuí, de réir chód iompair na scoile.

Ach, i bhfianaise an bheartais seo, féachfar ar theachtairacht, íomhá nó ráiteas poiblí goilliúnach aon uaire ar shuíomh Gréasáin líonra poiblí nó ar fhóram poiblí eile ar féidir an teachtaireacht, an íomhá nó an ráiteas sin a fheiceáil air agus/nó a bheith athráite ag daoine eile mar iompar bulaíochta.

Iompar diúltach nach n-áirítear sa sainmhíniú seo ar bhulaíocht, déileálfar leis de réir chód iompair na scoile.

Gheofar eolas breise ar na cineálacha éagsúla bulaíochta i Roinn 2 de na *Gnásanna Frithbhulaíochta Bunscoile agus Iar-bhunscoile*.

<p>Bulaíochta Iompraíochtaí a bhaineann le gach saghas bulaíocht</p>	<p>bhforas sa reachtaíocht combhionannais e.g. ciapadh gnéasach, bulaíocht homafóbach, bulaíocht chiníocht, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forrántacht fhisiciúil • Damáiste do mhaoin • Leasainmneacha a ghlaoch • Cleithmhagadh • Pictiúir, focail i scríbhinn, nó ábhar eile a tháirgeadh, a thaispeáint nó a scaipeadh atá dírithe ar dhuine eile a imeaglú • Graifítí maslach • Sracadh (extortion) • Imeaglú • Gothaí maslaitheacha nó gáirsiúla • 'Amharc' faoi leith • Cur isteach ar spás pearsanta • Meascán de na cinn a luaitear.
<p>Cibearbhulaíocht</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tromaíocht: Ráflaí, bréaga nó biadán a scaipeadh chun dochar a dhéanamh do cháil duine eile • Ciapadh: Teachtaireachtaí oilc, suaracha nó gáirsiúla a sheoladh chuig duine go leanúnach • Pearsanú: Teachtaireachtaí maslaitheacha nó forrántacha a phóstáil faoi ainm duine eile • Gríosadh: Úsáid a bhaint as focail gháirsiúla nó ghríosaitheacha chun troid ar líne a spreagadh • Cleasaíocht: Dallamullóg a chur ar dhuine eolas pearsanta a roinnt agus an t-eolas sin a úsáid ar líne ina dhiaidh sin • Sceitheadh: Eolas nó íomhánna rúnda a phostáil nó a roinnt • Leithcheal: Leithcheal a dhéanamh ar dhuine ó ghrúpa ar líne d'aon ghnó • Cibear-stalcaireacht: Ciapadh agus tromaíocht leanúnach a fhágann go mbíonn eagla a b(h)eatha/a s(h)ábháilteachta ar duine • Glao tostach gutháin/gutháin phóca • Glao maslach gutháin/gutháin phóca • Teachtaireacht téacs mhaslach • Teachtaireacht ríomhphoist mhaslach • Cumarsáid mhaslach ar líonraí sóisialta e.g. Facebook/Ask.fm/ Twitter/You Tube nó ar chonsóil

	<p>chluichí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ráitis/Blaganna/Pictiúir mhaslacha idirlín • Postálacha maslacha ar cineál ar bith teicneolaíochta cumarsáide
<p>Iompraíochtaí bunaithe ar Aitheantas Lena n-áirítear aon cheann de na naoi bhforas idirdhealúcháin a luaitear sa Reachtaíocht um Chomhionannas (inscne lena n-áirítear trasinscne, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus toisc gur den Lucht Taistil iad).</p>	
Homafóbach agus Trasinscne	<ul style="list-style-type: none"> • Ráflaí a scaipeadh faoi chlaonadh gnéasach duine • Tathant ar dhuine a bhfuil claonadh gnéasach difriúil aige/aici • Leasainmneacha a ghlaoch, e.g. aerach, casta, lúbtha, a úsáidtear chun caitheamh anuas ar dhuine • Imeaglú fisiciúil nó ionsaí • Bagairtí
Cine, náisiúntacht, cúlra eitneach agus ballraíocht de phobal an Lucht Taistil	<ul style="list-style-type: none"> • Idirdhealú, réamhchlaonadh, ráitis nó maslaí a bhaineann le cine, náisiúntacht, cultúr, aicme shóisialta, creideamh, cúlra, eitneach nó an Lucht Taistil • Leithcheal de bhun aon cheann acu seo thuas •
Caidreamhach	<p>Is éard atá i gceist anseo caidrimh a mhí-ionramháil mar bhealach chun bulaíocht a dhéanamh. Ar na hiompraíochtaí tá:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biadán maslach • Leithcheal agus aonrú • Neamhaird • Leithcheal ó ghrúpa • Cairde a bhaint de dhuine • 'Bitseáil' • Ráflaí a scaipeadh • Rún a sceitheadh • Caint sách ard le go gcloisfeadh an t-íobartach í • 'Amharc' faoi Leith
Gnéasach	<ul style="list-style-type: none"> • Ráitis nó tadhall gnéasach míchuí nó gan choinne • Ciapadh
Riachtanais Speisialta Oideachais,	<ul style="list-style-type: none"> • Leasainmneacha a ghlaoch • Tathant ar dhaoine eile mar gheall ar a

<p>Míchumas</p>	<p>míchumas nó riachtanais foghlama</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teacht i dtír ar leochaileachtaí daltaí eile agus ar a gcumas teoranta bulaíocht a aithint agus iad féin a chosaint • Teacht i dtír ar leochaileachtaí daltaí eile agus ar a gcumas teoranta cúinsí sóisialta agus leideanna sóisialta a aithint agus iad féin a chosaint. • Athris a dhéanamh ar mhíchumas duine eile • Ceap magaidh a dhéanamh de dhaoine eile
------------------------	---

4.

Is Iad na múinteoirí ábhartha

- múinteoir ranga
- múinteoir ar bith
- Príomhoide Thánaisteach
- Príomhoide

5. Seo a leanas na straitéisí oideachais agus coiscthe (lena n-áirítear straitéisí a dhírítear go

sonrach ar chibear bhulaíocht agus ar bhulaíocht bunaithe ar aitheantas, go háirithe bulaíocht

homafóbach agus trasfóbach) a bheidh in úsáid sa scoil;

Straitéisí Oideachais agus Coiscthe:

Cur chuige na scoile ina hiomláine

- Cur chuige na scoile ina hiomláine chun meas ar gach ball de phobal na scoile a chothú.
- Luach na héagsúlachta a chur chun cinn chun aghaidh a thabhairt ar dhearcaí claonta agus chun aird a tharraingt ar a dho-ghlactha is atá iompraíocht bhulaíochta.
- Féinmheas a chothú agus a fheabhsú i measc na ndaltaí uile trí ghníomhaíochtaí curaclaim agus seach-churaclaim araon. Tabharfar deiseanna do dhaltaí féinmheas dearfach a fhorbairt trí idirghníomhaíochtaí foirmiúla agus neamhfhoirmiúla.
- Forbairt ghairme don fhoireann go léir i dtaca leis an mbulaíocht d'fhonn a chinntiú go mbeidh tuiscint ag an bhfoireann ar fad ar cad is bulaíocht ann, ar an gcaoi a dtéann sí i bhfeidhm ar shaol na ndaltaí agus ar an ngá a bhíonn ann freagairt di agus i a chosc.
- Athbhreithniú rialta ar gánna CPD na múinteoirí, le eolas a bhailiú faoi na scéleanna agus an taithí atá ag múinteoirí na scoile.
- Feachtas feasachta agus oiliúna don scoil ina hiomláine i dtaca le gach gné den bhulaíocht, lena n-áirítear, tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) agus pobal níos leithne na scoile.
- Maoirseacht agus monatóireacht ar sheomraí ranga, ar dhorchlaí, ar thalamh na scoile, ar thurasanna scoile agus ar ghníomhaíochtaí seach-churaclaim. Tabharfar ar bhail foirne nach mbíonn ag teagasc agus ar bhail eile a bheith san airdeall agus eachtraí a chur in iúl do na múinteoirí ábhartha. Beidh maoirseacht i gceist leis i dtaca leis an úsáid a bhaineann daltaí

as teicneolaíocht cumarsáide sa scoil.

- Pléitear beartas frithbhulaíochta na scoile le daltaí agus tugtar cóip de do gach tuismitheoir/caomhnóir mar aon leis an gCód Iompraíochta na Scoile (gach bliain).
- Bearta rialta feasachta (gach téarma) a chur i bhfeidhm ar fud na scoile e.g. clár fógraí faoi leith sa scoil maidir le cairdeas a chothú, agus bulaíocht a chosc; Seachtain Chairdis gach bliain agus seimineáir le tuismitheoirí/caomhnóirí; suirbhéanna téarma ar dhaltaí; tionóil rialta scoile faoi stiúir na múinteoirí ranga le béim ar frithbhulaíocht.
- Cultúr insinte a spreagadh, agus béim faoi leith ar thábhacht na bhfinnéithe. Ar an gcaoi sin beidh muinín ag daltaí as a bheith ag insint. Tá gné seo na muinéine ríthábhachtach. **Ba chóir a chur in iúl go soiléir do gach dalta agus iad ag tuairisciú eachtraí bulaíochta nach ag insint ná ag sceitheadh atá siad ach ag gníomhú go freagrach.**
- Deimhin a dhéanamh de go mbeidh a fhios ag daltaí cé dó ba chóir dóibh a insint agus conas é a dhéanamh, e.g.:
 - Dul caol díreach chuig múinteoir ag am feiliúnach, mar shampla tar éis ranga.
 - Nóta a thabhairt isteach leis an obair bhaile.
 - Glaoch gutháin a chur ar an scoil nó ar mhúinteoir sa scoil a bhfuiltear muinéineach as/aisti.
 - ‘Bosca Imní’ le cur i ngach seomra ranga ó rang a 1 ar aghaidh.
 - Tabhairt ar thuismitheoir(í)/ar chaomhnóir(í) nó ar chara insint.
 - Ceistneoir rúnda a thabhairt do gach dalta uair sa téarma gach bliain ó rang a 1 ar aghaidh agus agallaimh ghearr ó bhéal a chur ar pháistí sna naíonáin.
 - Deimhin a dhéanamh de go dtuigeann finnéithe an tábhachtach a bhaineann lena bhfeiceann siad nó lena bhfuil ar eolas acu faoin mbulaíocht atá ar bun a insint.
- Tá tuismitheoirí na scoile ar fad eolach faoi chonas an scoil a chur ar an eolas má bhíonn siad in amhras faoi a p(h)aiste nó faoi pháiste eile sa scoil.
- Liosta na dtacaí atáthar a úsáid sa scoil faoi láthair agus tacaí eile atá sa scoil a shonrú; Misneach, Bí Sábháilte, OCG, Feachtas Frith-bhulaíochta (antibullyingcampaign.ie), Polasaí na scoile, Bord bainistíochta, FSS, Ionaid Oideachais

Curaclaim a chur i ngníomh

Bealaí chun Feasacht a Fhorbairt

Naí Shóisir go Rang 2

i) An Curaclam

Feasacht ar bhulaíocht a fhorbairt sna hábhair seo leanas:

Gaeilge: Comhrá neamhfoirimiúil

Cláracha OSPS

Am ciorcail

Labhairt faoi mhothúcháin

Labhairt roimh agus i ndiaidh amanna sosa

Cairde a ainmniú go rialto

Suim a léiriú ina céile – gach duine tabhachtach

Tuairimí a nochtadh

Obair ghrúpa a dhéanamh go rialto.

Drámaíocht

Léiriú ar mhothúcháin éagsúla
Obair i ngrúpaí
Plé ar eachtraí trí ról aisteoireachta
OSPS
Mise agus mo chairde
Ag roinnt obair le chéile
Bí Sábháilte

Creideamh

I nGrá Dé: Le chéile arís
Ag réiteach le chéile
Mothúcháin
Tábhacht a bhaineann le cairdiúlacht sa saol agus ar scoil,
ag cur aithne ar a chéile agus a bheith aireach faoina chéile.

Corpoideachas:

obair ghrúpa, foirne,
rialacha cluichí a thuiscint agus a leanúint
damhsa a thosú.

ii) Ar an gClós ag am Spraoi

Rialacha an Chlóis a mhíniú.
Troid/timpiste a réiteach láithreach.
Labhairt faoi spás pearsanta.

Rang 3 – Rang 6

Feasacht ar bhulaíocht a fhorbairt sna h-ábhair seo leanas

i) An Curaclam

Gaeilge:

Comhrá Neamhfhoirmiúil – rudaí a tharlaíonn sa chlós a phlé.
Comhrá foirmiúil - Teanga agus nathanna a thabhairt dóibh.
Labhairt faoin gcothromaíocht/ seans a thabhairt do gach éinne.

Béarla:

Circle time
Exploring poetry on the topics of bullying/ friendships etc
Reading stories and novels around the topic
Feelings and emotions – developing vocabulary around the topic

Amharcealaíona:

Pictiúir – bunaithe ar dhánta.

Measúnú ar obair a chéile.

Drámaíocht

Ról Aisteoireachta.

OSPS

Bí sábháilte.

Rialacha agus meas a léiriú ar a chéile, trealamh scoile/pearsanta.

Co-oibriú na daoine/grúpaí sa chomhphobal náisiúnta agus idirnáisiúnta.

Circle Time a dhéanamh chun fadhb a réiteach.

Páistí shinsir ag tacú le bun ranganna.

Creideamh

Téamaí sa leabhair – mar sh. cumarsáid maithiúnas.

Corp Oideachas

Cluiche comhoibritheacha.

Rialacha cluichí

Glacadh le breithiúnas

Conas féinsmacht a bheith acu i gcomhthéacs comórtasach.

ii) Ar an gClós ag am Spraioi

Rialacha an Chlóis a mhíniú.

Troid/timpiste a réiteach láithreach.

Labhairt faoi spás pearsanta.

Súil ghéar a choimeád ar imeachtaí sa chlós

iii)Go Ginearálta

Nótaí á gcoimeád ag gach múinteoir go pearsanta faoi eachtraí.

Cumarsáid a bheith idir mhúinteoirí go mór mhór faoi eachtraí a tharlaíonn ar an gclós.

Naisc le beartais eile

- Baineann na polasaithe seo a leanas leis an bpolasaí seo; Cód Iompair, Cumhdach Leanáí agus Polasaí Úsáid Inghlactha Idirlíon.

6. Seo a leanas straitéisí na scoile chun iompar bulaíochta a imscrúdú, chun obair leantach a dhéanamh ina dtaobh agus chun iompar bulaíochta a thaifeadadh mar aon leis na straitéisí idirghabhála bunaithe a úsáidfidh an scoil chun déileáil le cásanna d'iompar ;

Gnásanna chun Bulaíocht a Fhiosrú agus Láimhseáil

Is é an phríomhaidhm a bhaineann le bulaíocht a fhiosrú agus a láimhseáil ná ceisteanna a réiteach agus an caidreamh idir na páirtithe a shlánú, a oiread agus is féidir (seachas milleán a leagan ar dhuine);

Ní mór do ghnásanna na scoile cloí leis an gcur chuige seo a leanas.

Déanfar gach iarracht a chinntiú go dtuigfidh gach duine atá rannpháirteach (daltaí, tuismitheoirí/caomhnóirí san áireamh) an cur chuige sin ón tús.

Iompraíocht Bhulaíochta a Thuairisciú

- Féadfaidh dalta nó tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) ar bith eachtraí bhulaíochta a chur in iúl do mhúinteoirí ar bith sa scoil.
- Fiosróidh agus láimhseálfaidh an múinteoir ábhartha gach tuairisc, ina measc tuairiscí anaithnide.
- Ní mór do bhaill foirne teagaisc agus neamhtheagaisc, cuir i gcás rúnaithe, RSA, airithe, glantóirí aon eachtraí d'iompraíocht bhulaíochta a fheiceann siad nó a luaitear leo a chur in iúl don mhúinteoir ábhartha.

Eachtraí a Fhiosrú agus a Láimhseáil: Stíl an Chuir Chuige

- Agus é/í ag fiosrú agus ag láimhseáil na bulaíochta, tabharfaidh an múinteoir (ábhartha) a b(h)reithiúnas féin féachaint ar tharla bulaíocht nó nár tharla agus conas is fearr an cás a réiteach.
- Éilítear ar thuismitheoirí/ar chaomhnóirí agus ar dhaltaí comhoibriú le cibé fiosrú a dhéanfar agus cuidiú leis an scoil ceist ar bith a thiocthadh aníos a réiteach agus an caidreamh idir na páirtithe a shlánú, a oiread agus is féidir, a thúisce agus is féidir.
- Ba chóir do mhúinteoirí cur chuige fionnuar neamh-mhóthúchánach réitithe fadhbanna a ghlacadh.
- Ba chóir eachtraí a láimhseáil, a oiread agus is féidir, lasmuigh den seomra ranga d'fhonn príobháid gach rannpháirtí a chinntiú.
- Ba chóir gach agallamh a dhéanamh chomh híogair agus is féidir agus cearta na ndaltaí á nglacadh san áireamh. Is féidir le daltaí nach bhfuil baint dhíreach acu leis an gcás eolas úsáideach a chur ar fáil.
- Agus eachtraí d'iompraíocht bhulaíochta á n-anailísiú, ba chóir don mhúinteoir ábhartha iarracht a dhéanamh na ceisteanna cén rud, cén áit, cathain, cén duine, agus cén fath a fhreagairt. Ba chóir é sin a dhéanamh go deas suaimhneach, agus sampla á thabhairt den chaoi ar chóir déileáil le coinbhleacht gan dul i muinín na forrántachta.
- Má bhíonn grúpa i gceist, ba chóir agallamh a chur ar gach duine acu ar dtús. Ina dhiaidh sin, ba chóir bualadh leo mar ghrúpa. Ag an gcruinniú leis an ngrúpa, ba chóir a iarraidh ar gach duine acu a c(h)untas féin a thabhairt ar a tharla d'fhonn a chinntiú go dtuigeann gach duine sa ghrúpa ráitis na ndaoine eile go soiléir;
- Ba chóir tacú le gach ball den ghrúpa i dtaca leis an mbrú a d'fhéadfadh a theacht orthu ó bhaill eile an ghrúpa tar éis an agallaimh leis an múinteoir.
D'fhéadfadh sé a bheith oiriúnach freisin a iarraidh orthu siúd a bhí i gceist cuntas a scríobh ar ar tharla.
- I gcásanna go gcinneann an múinteoir ábhartha gur tharla iompraíocht bhulaíochta,

ba chóir teagmháil a dhéanamh le tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) na bpáirtithe go luath d'fhonn an tarlúint a chur in iúl dóibh agus míniú a thabhairt ar na gníomhartha a bheifear a dhéanamh (agus tagairt á déanamh do bheartas na scoile). Ba chóir don scoil deis a thabhairt do thuismitheoirí/do chaomhnóirí plé a dhéanamh ar na bealaí lenar féidir leo tacú leis na gníomhartha atá an scoil a dhéanamh agus leis na tacaí atáthar a chur ar fáil do dhaltáí.

- Sa chás go gcinneann an múinteoir ábhartha go raibh iompraíocht bhulaíochta ar bun ag an dalta, ba chóir a chur in iúl go soiléir dó/di an sárú a rinne sé/sí ar polasaí frithbhulaíochta na scoile agus ba chóir iarracht a dhéanamh tabhairt air/uirthe an cás a fheiceáil ó dhearcadh an dalta a d'fhulaing an bhulaíocht;
- Ní mór a chur in iúl go soiléir do gach rannpháirtí (gach tacar daltaí agus múinteoirí/caomhnóirí) i gcás ar bith a gcaitear smachtbhannaí araíonachta a chur i bhfeidhm gur ceist phríobháideach atá ann idir an dalta a bheidh faoi smachtbhanna, a t(h)uismitheoir(í)/c(h)aomhnóirí agus an scoil.

Gníomh leantach agus cuntas

- Agus cinneadh á dhéanamh ar déileáladh go cuí agus go leordhóthanach leis an gcás bulaíochta, ní mór don mhúinteoir ábhartha, agus breithiúnas gairmiúil á thabhairt aige/aici, na cúinsí seo a leanas a ghlacadh san áireamh:
 - An bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta;
 - An bhfuil ceisteanna idir na páirtithe réitithe, a oiread agus is féidir;
 - An bhfuil caidreamh idir na páirtithe slánaithe, a oiread agus is féidir;
 - Aiseolas ar bith a fuarthas ó na páirtithe rannpháirteacha, óna dtuismitheoir(í)/a gcaomhnóir(í) nó ó phríomhoide nó leas-phríomhoide na scoile
- Ba chóir cruinnithe leantacha ar leithligh a shocrú leis na páirtithe leasmhara féachaint an bhféadfaí iad a thabhairt le chéile tráth níos déanaí má bhíonn an dalta a d'fhulaing an bhulaíocht réidh agus toilteanach.
- I gcás nach mbíonn tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) sásta gur dhéileáil an scoil leis an gcás bulaíochta de réir na gnásanna seo, ní mór gnáthaimh ghearáin na scoile a chur in iúl do na tuismitheoir(í)/caomhnóir(í), mar is cuí.
- I gcás gur bhain an/na tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) leas as gnáthaimh ghearáin na scoile agus nach bhfuiltear sásta fós, ní mór don scoil a chur in dóibh go bhfuil an cheart acu gearán a dhéanamh leis an Ombudsman do Dhaltáí.

Iompraíocht Bhulaíochta a chuntas

Tá sé ríthábhachtach go ndéanfaí gach eachtra de bhulaíocht a chuntas ar bhealach oibiachtúil agus fíorasach.

Seo a leanas gnásanna na scoile maidir le hiompraíocht bhulaíochta a chuntas agus a thuairisciú:

Réamhdhearbhú neamhfhoirmiúil gur tharla bulaíocht

- Ní mór do gach ball foirne cuntas i scríbhinn a choinneáil d'eachtraí a fheiceann siad nó a chuirtear in iúl dóibh. Ní mór gach eachtra a thuairisciú don mhúinteoir ábhartha.
- Cé nár mhór don mhúinteoir ábhartha gach tuairisc, lena n-áirítear tuairiscí anaithnide, de bhulaíocht a fhiosrú agus a láimhseáil, ní mór don mhúinteoir ábhartha cuntas i

scríbhinn a choinneáil ar na tuairiscí, ar na gníomhartha a glacadh agus ar aon phlé a rinneadh leis na rannpháirtithe

- Ní mór don mhúinteoir ábhartha gach eachtra atáthar a fhiosrú a chur in iúl don phríomhoide.

Foirmiúil 1 - Dearbhú gur tharla bulaíocht

- Má dhearbhaíonn an múinteoir ábhartha gur tharla bulaíocht, ní mór don mhúinteoir cuntas cuí i scríbhinn a choinneáil a chuideoidh leis/léi na ceisteanna a réiteach agus na caidrimh a shlánú, a oiread agus is féidir, idir na páirtithe leasmhara.

Foirmiúil 2 - (Gnásanna Foirmiúla na Roinne Oideachais agus Scileanna)

Ní mór don mhúinteoir ábhartha an teimpléad sa pholasaí seo a úsáid chun an iompraíocht bhulaíochta a chuntas.

a) i gcásanna gur dóigh leis/léi nár déileáladh go cuí ná go leordhóthanach leis an iompraíocht bhulaíochta laistigh de 20 lá scoile tar éis dó/di a chinneadh gur tharla iompraíocht bhulaíochta; agus

b) Sa chás go raibh sí chomh tromchúiseach sin gur cheart an iompraíocht bhulaíochta a chuntas agus a thuairisciú láithreach bonn don Phríomhoide nó don Leas-Phríomhoide de réir mar is cuí.

Iompraíochtaí a chaitear a chuntas agus a thuairisciú láithreach bonn don phríomhoide.

- bulaíocht d'aon saghas.
- iompar a ghortaíonn daoine eile (bulaíocht, ciapadh, leithcheal agus íospairt san áireamh)
- damáiste substaintiúil d'aon ghnó do mhaoin nó damáiste leanúnach
- goid.

Nuair a bhaintear úsáid as an teimpléad cuntais, ní mór don mhúinteoir ábhartha é a choinneáil agus ní mór don phríomhoide cóip de a choinneáil.

Straitéisí Idirghabhála Seanbhunaithe

- Agallaimh idir an múinteoir agus gach dalta.
- Comhaontuithe idir dhaltaí a idirbheartú agus iad a leanúint le próiseas monatóireachta.
- Oibriú le tuismitheoir(í)/caomhnóir(í) chun tacú le hidirghabhálacha scoile
- Cuir chuige Gan Milleán
- Am Ciorcail
- Agallaimh Athshlánúcháin
- Comhdháil Athshlánúcháin

7. Seo a leanas clár tacaíochta na scoile do dhaltaí a ndearnadh bulaíocht orthu:

- Cuirfear gach tacaíocht agus deis in-scoile ar fáil do dhaltaí a fhulaingíonn an bhulaíocht chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí a leagtar amach chun a bhféinmhuinín a mhéadú, cairdeas agus scileanna sóisialta a fhorbairt agus seasmhacht a láidriú, e.g.
 - Córas tréadchúraim an mhúinteoir ranga
 - Tacaíocht ó na múinteoirí oideachais speisialta
 - Obair i ngrúpaí ar nós am ciorcail
- Má bhíonn comhairleoireacht nó tacaí breise de dhíth ar dhaltaí, déanfaidh an scoil a dícheall dul i gcomhairle leis na gníomhaireachtaí cuí chun é sin a eagrú. D'fhéadfadh sé gur don daltaí a fhulaingíonn an bhulaíocht nó don dalta a bhíonn i mbun na hiompraíochta bulaíochta.
 - Ba chóir do dhaltaí a thuiscint nach mbíonn aon fhinnéithe gan locht ann agus gur chóir gach iompraíocht bhulaíochta a chur in iúl do mhúinteoir.

8. Maoirseacht agus Monatóireacht Éifeachtach ar Dhaltaí

Deimhníonn an Bord Bainistíochta go bhfuil cleachtais agus beartais chuí mhaoirseachta agus monatóireachta i bhfeidhm chun iompar bulaíochta a chosc agus chun déileáil leis agus chun idirghabháil luath a éascú más féidir.

9. An Chiapadh a Chosc

Deimhníonn an Bord Bainistíochta go ndéanfaidh an scoil, de réir a oibleagáidí faoin reachtaíocht chomhionannais, gach beart is indéanta go praiticiúil chun daltaí agus baill foirne a chosaint ar chiapadh gnéasach agus ar chiapadh ar aon cheann de na naoi bhforas, mar atá inscne lena n-áirítear trasinscne, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, treoshuíomh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine nó ballraíocht den Lucht Siúil.

10. Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar an mbeartas seo ar an 30 Samhain 2022.

11. Tá an beartas seo ar fáil do phearsanra na scoile, foilsíodh é ar shuíomh Gréasáin na scoile (nó mura bhfuil suíomh ag an scoil, tá sé ar fáil ar shlí eile do thuismitheoirí agus do dhaltaí ar iarratas) agus do Choiste na dTuismitheoirí. Cuirfear cóip den bheartas seo ar fáil don Roinn agus do phátrún na scoile má iarrtar é.

12. Athbhreithniú an Bhoird Bainistíochta:

Déanfar athbhreithniú bliantiúil ár seo.

Cuirfear fógra scríofa gur athbhreithníodh beartas frithbhulaíochta na scoile ar fáil do phearsanra na scoile, foilseofar é ar shuíomh Gréasáin na scoile agus tabharfar cóip do Choiste na dTuismitheoirí. Cuirfear taifead den athbhreithniú agus a thoradh a chur ar fáil don phátrún agus don Roinn, leis, má iarrtar é.

Sínithe:

(Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta)

(Príomhoide)

Dáta: 18/09/2024